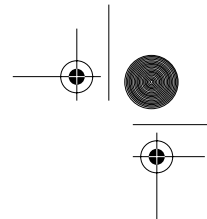

Innhold

Forord	9
Innledning	10

DEL I Mesterlære

Om mesterlære	12
Bakgrunn	12
Hva er mesterlære?	13
Praksisfelleskap	14
Forståelse av læringsbegrepet i mesterlære	15
Kunnskapssynet i mesterlæren	17
Deltakelse	18
Bruk av mesterlærebegrepet	19
Hovedtrekk ved mesterlære	20
Generelt	20
1. Læring i et praksisfelleskap	21
2. Læring uten formell undervisning	23
3. Tilegnelse av faglig identitet	25
4. Læring gjennom handling	27
5. Evaluering gjennom praksis	28
Mesterlære og yrkessosialisering	29
Yrkessosialisering	29
Yrkessosialisering i skole og i praksisfelleskap	30
Tilpasningssosialisering og danningssosialisering	30
Oppfatninger om mesterlære	33
Bokas bruk av oppfatningene	36
Utvikling av ferdigheter	37
En modell for tilegnelse av ferdigheter	37
Didaktiske implikasjoner	41
Kognitiv mesterlære	43
Modellæring	43
Læring som en sosial prosess	45

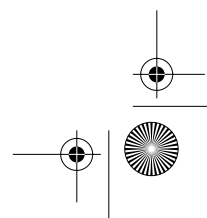
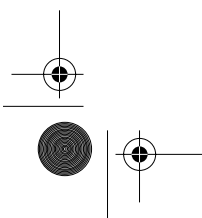

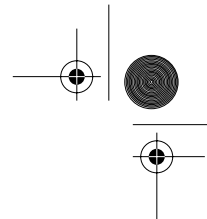
Innhold

Oppsummering – relasjoner til læring i et praksisfellesskap	48
Mesterlære og skoleopplæring	48
Kritikk av mesterlæreteori	49
Anvendelse av mesterlære i yrkesutdanning	52

DEL II Didaktisk teori og yrkesteori

Om didaktisk teori og yrkesteori	56
Pedagogikk og didaktikk	56
Innholdet i didaktikkbegrepet	59
Didaktisk teori og didaktisk praksis	60
Didaktikkens omfang	62
Didaktikk i klasserommet	63
Læreplaner	67
Læreplanen som samfunnets styringsinstrument	68
Læreplanen som informasjonsdokument	69
Dagens læreplaner	70
Didaktisk praksis	71
Planlegging av læringsforløp	71
En didaktisk planleggingsmodell	74
Teori i didaktikk	77
Generelt	77
Forholdet mellom didaktisk teori og praksis. Karakteristiske trekk	80
Didaktiske teoriers anvendbarhet	83
Forholdet mellom praksiserfaringer og didaktisk teorikunnskap	84
Teori	86
Generell og spesiell didaktikk	87
Fag- og yrkeskunnskap i didaktisk arbeid	87
Yrkesdidaktikk	89
Forholdet mellom fagdidaktikk og yrkesdidaktikk	89
Klargjøring av begrepet yrkesdidaktikk	91
Yrkeskunnskap	93
Praksisteorier og “taus” yrkeskunnskap	93
Yrkeskunnskap og arbeidsplasskultur	94
Mer om den personlige yrkeskunnskapen	95

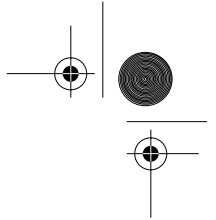

Didaktiske konsekvenser	99
Oppsummering	102

DEL III

Veiledning i yrkesutdanning

Om veiledning	104
Innledning	104
Mesterlære, didaktikk og veiledning	104
Formell veiledning	105
Formell veiledning og mesterlære	108
Klasseundervisning og veiledning, forsøk på avgrensninger	109
Veiledning i personorientert mesterlære	110
Tenkning og refleksjon i mesterlære og i veiledningsprosesser	111
Veiledning med vekt på handling og refleksjon over handling	112
Veiledernes utgangspunkt og forutsetninger	113
Veiledning etter modellen refleksjon over handling	117
Veiledningens mål: utvikling av kompetanse	119
Fagkompetanse	120
Sosial kompetanse	120
Handlingskompetanse	121
Endringskompetanse	121
Mestringskompetanse	122
Forståelsen av begrepet "praksis"	123
Praksistrekanten	125
Veiledning med vekt på refleksjon nok en gang	127
Praktisk yrkest teori	128
Gjennomføring av praksisopplæring	131
Generelt	131
Forberedelse – bidrag fra mesterlæren	132
Konkret planlegging	133
Kontaktfasen	133
Kontakt mellom student/lærling og veileder	135
Kontraktfasen	136
Veiledningsfasen	136
Vurderingsfasen	136
Veiledningsfasen	137
Planlegging: Bruk av en tilpasset didaktisk relasjonsmodell	137
Mål	138
Student-/lærling-/elev- og veilederforutsetninger	140
Når kan de ulike veilederstiler best brukes?	142

Innhold

Rammefaktorer	145
Innhold	146
Veiledningsstrategier	146
Vurdering	148
Veiledningsfasen: gjennomføring	148
Trinnene i en veiledningsprosess	149
Veiledningsfasen: vurdering	152
Veiledning av undervisning	156
Forberedelse	156
Studenten planlegger	157
Førveiledning	157
Studenten gjennomfører undervisning	159
Veiledningssamtalen planlegges	159
Veiledningssamtalen	160
Samtale om veiledningssamtalen	163
Vurdering	164
Oppsummering	164
Litteratur	166
Vedlegg	169
Førveiledningsdokument	169

